Plán péče
o přírodní památku Orlice

na období 2016-2025

dodatek – Rameno u Stříbrného rybníka

Rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*).
Foto B. Čepelová, zdroj http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	-
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Orlice
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	-
orgán, který předpis vydal:	-
číslo předpisu:	-
datum platnosti předpisu:	-
datum účinnosti předpisu:	-

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký kraj
okres:	Hradec Králové
obec s rozšířenou působností:	Hradec Králové
obec s pověřeným obecním úřadem:	Hradec Králové
obec:	Hradec Králové
katastrální území:	Malšova Lhota, Slezské Předměstí

Příloha č. M1: Orientační mapa s vyznačením území.

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: *č. 646971, Slezské Předměstí*

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
1063/1		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	20565	182114	5474*
Celkem						**5474***

* Rozloha části parcely č. 1063/1 byla zjištěna odečtem rozlohy parcely č. 188 v k.ú. Malšova Lhota, jež je do PP zahrnuta celá od celkové rozlohy doplňku PP Orlice. Zákres hranic doplňku v digitální podobě poskytl zadavatel a jeho rozloha zjištěná pomocí programu JanMap činí 20034 m^2.

Katastrální území: *č. 691305, Malšova Lhota*

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
188		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	3	14560	14560
Celkem						**14560**

Příloha č. M2: Katastrální mapa

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	**ZCHÚ plocha v ha**	**OP plocha v ha**	**Způsob využití pozemku**	**ZCHÚ plocha v ha**
lesní pozemky				
vodní plochy	2		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	2
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	**2**			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

- NATURA 2000: Evropsky významná lokalita CZ0524049 Orlice a Labe
- ÚSES: regionální biocentrum 1761 Hradecká Orlice
- přírodní park Orlice
- pásmo ochrany vodního zdroje 2. stupně
- Přechodně chráněná plocha Rameno u Stříbrného rybníka

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předměty ochrany v PP podle nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (dále jen nařízení vlády č. 318/2013 Sb.) jsou obsaženy v plánu péče o PP Orlice na období 2016-2025 (Gerža 2015). Z nich se na území doplňku – Rameni u Stříbrného rybníka vyskytují následující stanoviště:

- Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition* (kód 3150)

- Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (kód 91E0)

Dále jsou přítomny následující typy přirozených a polopřirozených biotopů, jež jsou rovněž podle zřizovacího předpisu předmětem ochrany:

- Říční rákosiny (kód biotopu M1.4)

Předmětem ochrany jsou též populace zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a dalších vzácných druhů včetně jejich biotopů, které se na území doplňku PP Orlice vyskytují.

Předmětem ochrany je i samotné rameno jakožto geomorfologický fenomén (přesné znění předmětu ochrany zahrnující geomorfologické fenomény viz zřizovací dokument nebo plán péče o PP, Gerža 2015).

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. Ekosystémy

Pro název ekosystémů, jež jsou předmětem ochrany EVL, je použito označení podle klasifikace přírodních stanovišť. V závorce mají uvedený kód biotopu podle Katalogu biotopů ČR (Chytrý ed. 2010). Tyto ekosystémy jsou v tabulce vyznačeny barevně. Další ekosystémy jsou označeny kódem a názvem biotopu podle katalogu biotopů ČR. Aktuální podíl ekosystémů a typy biotopů jsou uvedeny podle vlastního mapování vegetace na území PP v letech 2014 a 2015.

Uvedeny jsou jen ty ekosystémy, jež se nacházejí na území doplňku PP a jejich podíl (zjištěný vlastním šetřením v roce 2014) a popis se rovněž vztahují jen k území doplňku.

název ekosystému	**podíl plochy v ZCHÚ (%)**	**popis ekosystému**
Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition* (biotopy V1A, V1F)	cca 60 % (cca 1,2 ha)	V rameni u Stříbrného rybníka se nachází subtyp V1F – ostatní porosty. Ten je zde nejrozšířenějším a nejvýznamnějším ekosystémem. Biotop je na lokalitě určen především hojným stulíkem žlutým (*Nuphar lutea*). V rameni se dále vyskytují i další vzácné druhy vodní vegetace, kterými je několik druhů rodu lakušník (*Batrachium*) a několik rdestů. Jsou to rdest alpský (*Potamogeton alpinus*), rdest tupolistý (*P. obtusifolius*) a zejména rdest dlouholistý (*P. praelongus*), který zde má jedinou známou přirozenou lokalitu na území ČR.
Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (biotopy L2.2, L2.4)	jen velmi přibližně 20 % (cca 0,4 ha)	Na území lokality se vyskytuje subtyp L2.2 – jasanovo-olšové luhy i L2.4 – měkké luhy nížinných řek. V případě biotopu L2.2 se jedná o výrazně degradované a jen maloplošné porosty, které mají podobu břehových lemů ramene. Biotop L2.4 je zastoupen ještě v menší míře, ale je poměrně dobře vyvinutý v typické podobě. Dominantní dřevinou je vrba křehká (*Salix fragilis,* respektive *S.* x *rubens*).
biotop M1.4 Říční rákosiny	cca 2 % (cca 0,04 ha)	Biotop je vázán na přirozenější břehy řeky a vyšší polohy náplavů, které jsou v dosahu krátkodobých a během roku opakovaných vyšších stavů vody. V rameni u Stříbrného rybníka je biotop vyvinut přibližně v jeho

		střední části, která je silně zanesena písčitým až štěrkopísčitým sedimentem a voda je zde proudící. Tato část ramene má spíše charakter říčního řečiště. Biotop M1.4 se zde vyskytuje v typické podobě, ale jeho rozvoj v rameni je projevem nežádoucí sukcese, ke které dochází na úkor hodnotnějšího biotopu V1F.

B. Druhy

Druhy, jež jsou předmětem ochrany EVL – bolen dravý, klínatka rohatá a vydra říční – nebyly na území doplňku nedávnými průzkumy zjištěny. Výskyt bolena dravého je ale možný a pravděpodobný.

C. Útvary neživé přírody

Popis útvarů neživé přírody, mezi něž patří i rameno u Stříbrného rybníka jakožto geomorfologický fenomén, je obsažen v plánu péče o PP (Gerža 2015).

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Uvedeny jsou jen ty, které se vyskytují na území doplňku.

kód a název typu přírodního stanoviště	**podíl plochy v ZCHÚ (%)**	**popis biotopu typu přírodního stanoviště**
Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition* (biotopy V1A, V1F)	cca 60 % (cca 1,2 ha)	Popis viz kap. 1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav
Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (biotopy L2.2, L2.4)	jen velmi přibližně 20 % (cca 0,4 ha)	

B. Evropsky významné druhy a ptáci

Druhy, jež jsou předmětem ochrany EVL – bolen dravý, klínatka rohatá a vydra říční – nebyly na území doplňku nedávnými průzkumy zjištěny. Výskyt bolena dravého je ale možný a pravděpodobný.

1.9 Cíl ochrany

V plánu péče o PP Orlice na období 2016-2025 (Gerža 2015) jsou cíle ochrany definovány následovně:

Omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území (vztahuje se zejména na zachování společenstev polopřirozených luk).

Zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech, tvořících předmět ochrany chráněného území (ponechání ekosystémů samovolnému vývoji) (vztahuje se zejména na společenstva vrbových křovin náplavů, mokřadních vrbin, měkkých luhů, tvrdých luhů a jasanovo-olšových luhů a přirozené vodní toky, stejně tak na ekosystémy většiny ramen a tůní, kde probíhá jejich přirozená sukcese).

Omezení či pozastavení vývojových procesů v ekosystémech tak, aby bylo udrženo určité vývojové stadium, kterého bylo dosaženo samovolnými vývojovými procesy v přirozených ekosystémech, tvořících předmět ochrany chráněného území (vztahuje se zejména na vybraná ramena, tůně a další mokřadní biotopy, které vznikly zpravidla přírodními procesy, a u kterých je žádoucí další sukcesní procesy stabilizovat a zachovat určité stadium - typicky zachování vodního prostředí obnovou tůní, redukce dřevin vedoucí ke zpomalení stárnutí).

Zachování dynamických korytotvorných procesů a území pro volné meandrování vodního toku.

Specifickým cílem ochrany na území ramene u Stříbrného rybníka je zachování a podpora populace rdestu dlouholistého (*Potamogeton praelongus*).

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

Veškeré části kapitoly 2 jsou zpracovány tak, že se vztahují jen k území doplňku – rameni u Stříbrného rybníka. Jen tam, kde je to relevantní, jsou obsaženy informace vztahující se k širšímu území PP.

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Geomorfologie, geologie a pedologie

Provincie: Česká vysočina
Soustava: Česká tabule
Podsoustava: Východočeská tabule
Celek: Orlická tabule
Podcelek: Třebechovická tabule
Okrsek: Orlické nivy

Geomorfologický okrsek Orlické nivy je charakterizován jako holocenní náplavová rovina kolem Tiché, Divoké a spojené Orlice. Nadmořská výška lokality je přibližně 230 m. Koryto Orlice zahrnuté do PP představuje upravený tok s relativně přírodními břehy s úzkým lemem břehového porostu. Rameno u Stříbrného rybníka, které defakto vzniklo až počátkem 20. století jako důsledek technických úprav spodního úseku Orlice, má celkovou délku necelých 500 m. Na dolním (severním) konci je napojeno na Orlici otevřeným korytem, horní napojení zaniklo. Rameno je rozděleno na dvě části. První je tvořena úsekem od zaústění do Orlice po zaústění Stříbrného potoka, druhá je tvořena lagunou mezi ústím Stříbrného potoka a východním koncem. Zejména pod zaústěním Stříbrného potoka je rameno silně zaneseno

písčitým až štěrkopísčitým sedimentem. V této části dochází k výraznějšímu proudění vody a rameno má charakter spíše říčního řečiště s náplavy.

Geologická stavba území je velmi jednoduchá. Podklad tvoří slíny turonského stáří a jílovce a vápnité jílovce svrchní křídy, které jsou překryty bezkarbonátovými nivními písčitými a hlinitopísčitými sedimenty. Půdním pokryvem je zejména fluvizem glejová, která postupně přechází do kambizemě arenické.

Hydrologické poměry

Území doplňku spadá do povodí Labe. Zahrnuje krátký úsek (cca 100 m) spojené Orlice a tzv. rameno u Stříbrného rybníka. Spojená Orlice má dosud jako jeden z mála nížinných toků v ČR převážně přirozený charakter. Významnější úpravy toku zde byly prováděny až od počátku 20. století. Ty však lze označit za víceméně jen lokální. Souvisle je upravena jen spodní část, kam spadá i úsek zahrnutý doplňkem do PP. Výšku vody v Orlici i v samotném rameni za normálního stavu určuje vzdutí Malšovického jezu (ten byl postaven v letech 1923 - 1928 v místech starého dřevěného jezu). Rameno je dotováno ještě dalšími dvěma zdroji vody: přítokem Stříbrného potoka a přítokem ze Stříbrného rybníka (podrobněji charakteristika spojené Orlice v plánu péče o PP, Gerža 2015).

Klimatické poměry

Z hlediska klimatického členění spadá lokalita do teplé oblasti T2. Pro ni je typické dlouhé léto, teplé a suché, velmi krátké přechodné období s teplým až mírným jarem i podzimem, krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Klimatické charakteristiky oblasti T2 (Quitt, 1975)

Charakteristika	**T2**
počet letních dnů	50-60
počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	160-170
počet mrazových dnů	100-110
počet ledových dnů	30-40
průměrná teplota v lednu	-2 až -3 °C
průměrná teplota v červenci	18-19 °C
průměrná teplota v dubnu	8-9 °C
průměrná teplota v říjnu	7-9 °C
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90-100
srážkový úhrn ve vegetačním období	350-400 mm
srážkový úhrn v zimním období	200-300 mm
počet dnů se sněhovou pokrývkou	40-50
počet dnů zamračených	120-140
počet jasných dnů	40-50

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace

Z fytogeografického hlediska se lokalita nachází v oblasti českého termofytika v podokrese 15b Hradecké Polabí. Ten je charakterizován květenou rozmanitou, kde mezofyty převládají

nad termofyty, stupněm planárním, je víceméně srážkově nadbytkový (oceánický), plochý, substrát je převážně slínitý, méně písčitý, převážně živný, méně i chudý.

Dle mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1997) jsou potenciální přirozenou vegetací v nivě spojené Orlice v okolí lokality jilmové doubravy asociace *Querco-Ulmetum*. Na terasách přiléhajících k nivě je potenciální přirozenou vegetací bezkolencová doubrava (asociace *Molino arundionaceae-Quercetum*).

Flóra

Flóra lokality je poměrně dobře prozkoumaná. V roce 2014 jsem na území a v jeho blízkém okolí (zahrnující ruderální a ruderalizované porosty východně od ramene a přilehlou uzavřenou vodní plochu) provedl botanický průzkum (Gerža 2014b). V roce 2013 zde provedl průzkum Doležal (2013), který do inventarizovaného území zahrnul naopak i plochu západně od ramene (plocha deponie zeminy a sedimentu), a v roce 2005 víceméně tutéž plochu inventarizovala Prausová (in Doležal 2013). Těmito průzkumy bylo na území ramene a v těsně přilehlém okolí nalezeno téměř 200 druhů cévnatých rostlin.

Z floristického hlediska se jedná o mimořádně cennou lokalitu. V posledních několika málo letech zde bylo nalezeno 19 druhů uvedených v červeném seznamu. To představuje 9,9 % současné květeny lokality a blízkého okolí. V kategorii kriticky ohrožených druhů – C1 to je 1 druh (rdest dlouholistý), v kategorii silně ohrožených druhů – C2 2 druhy, 7 druhů v kategorii druhů ohrožených – C3 a 9 druhů v kategorii druhů vyžadujících pozornost – C4. Dva druhy patří mezi chráněné. Z nejvzácnějších druhů byly zaznamenány především vodní makrofytní druhy v čele s kriticky ohroženým rdestem dlouholistým (*Potamogeton praelongus*), který zde má poslední původní lokalitu na území celé ČR. Velmi významný je i výskyt silně ohroženého rdestu alpského (*Potamogeton alpinus*). Dále byl zaznamenán rdest tupolistý (*Potamogeton obtusifolius*), lakušník okrouhlý (*Batrachium circinatum*), lakušník niťovitý (*Batrachium trichophyllum*), lakušník vzplývavý (*Batrachium fluitans*) a stulík žlutý (*Nuphar lutea*). Na březích ramene a náplavech ze vzácnějších druhů nacházejí stanoviště např. druhy šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*), řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*), tajnička rýžovitá (*Leersia oryzoides*). Jednou byl nalezen (Prausovou v roce 2005) velmi vzácný kyprej yzopolistý (*Lythrum hyssopifolia*). Vzácnější luční druhy, kterými jsou žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*) a rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion maritimum*), se zde vyskytují jen zcela okrajově.

Z botanického hlediska nepříliš hodnotné břehové porosty tvoří druhy jako nepůvodní topoly, vrba bílá (*Salix alba*), vrba křehká (*Salix fragilis*), duby, javory, olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a olše šedá (*Alnus incana*). Keřové patro tvoří ve vlhkých částech lokality keřové vrby, střemcha hroznatá (*Prunus padus*), na březích bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*) a trnka obecná (*Prunus spinosa*).

Charakteristika výskytu rdestu dlouholistého (Potamogeton praelongus)

Informace jsou převzaty především z textu záchranného programu (Prausová, Rybka, Adamec, Husák, Rydlo 2003) a následujích zpráv.

Rameno u Stříbrného rybníka představuje jedinou původní populaci druhu v celé ČR. Veškeré další aktuální populace jsou druhotné, založené v rámci záchranného programu druhu. V minulosti byl rdest dlouholistý v Čechách řídce roztroušen z nížiny do pahorkatiny. Spolehlivé údaje o jeho dřívejším výskytu jsou známy z Českolipska, z Prahy, okolí Písku, Chlumce nad

Cidlinou a mezi Týništem nad Orlicí a Hradcem Králové. Lokality v okolí České Lípy, Písku a Chlumce nad Cidlinou zanikly asi již v první polovině 20. století. V Praze ve Vltavě byl tento druh pozorován naposled v r. 1984. V Dolním Poorličí se do roku 1984 zachovaly čtyři lokality, do roku 1990 tři, do počátku roku 1995 dvě a v létě 1995 již jen jedna (poslední lokalita v ČR). Na předposlední české lokalitě rdestu dlouholistého – v Jezuitském jezeře (tůni Orlice) v Malšovicích – bylo ještě v roce 1987 odhadováno asi 100000 lodyh rdestu dlouholistého, jenže v následujících dvou letech tato obrovská populace prakticky vyhynula v důsledku eutrofizace tůně.

Přítomnost rdestu dlouholistého v rameni u Stříbrného rybníka je známa od roku 1977. V roce 1996 byl stav populace relativně dobrý ale značně utrpěla při povodni v červenci 1997. Do roku 1999 byla pozorována její regenerace, kdy se populace mírně zvětšovala. V následujících letech se populace zmenšovala až do kritického stavu v roce 2003, kdy na lokalitě prežívalo pouze několik jedinců. V témže roce byl MŽP schválen záchranný program pro druh. Od počátku milénia byla na lokalitě realizována některá opatření a zásahy na jeho podporu. Stav populace v následujících letech stoupal, maximum dosáhl v roce 2010, kdy počet lodyh dosahoval hodnoty přibližně 1500. Od roku 2013 však opět dochází k dramatickému a setrvalému propadu populace, v roce 2015 dosahovala poulace kritické velikosti jen 38 lodyh. Příčin patrně bude více a projevuje se tak jejich synergie. Pozorovaným a jednoznačným faktorem je zvýšený okus polodivokými kachnami, projevuje se špatná kvalita vody, negativním faktorem je i působení rybářů a přetrvávajícím problém zásadního významu je zanesení ramene bahnitými a písčitými sedimenty.

Fauna

Stejně jak po stránce botanické, tak i po stránce zoologické je rameno u Stříbrného rybníka dobře prozkoumanou lokalitou. V roce 2010 zde proběhl průzkum ichtyologický (Jurajda, Adámek, Janáč et Valová 2010) a v roce 2009 až 2010 průzkum vážek, denních motýlů a vybraných skupin obratlovců (Janečková et Číp 2010). Průzkum vybraných skupin obratlovců a hmyzu (oproti roku 2010 i brouků) zde proběhl i v roce 2014 (shrnutí Gerža 2014c).

Zoologicky se nejedná o příliš významnou lokalitu, především díky její malé rozloze. Zaznamenáno bylo 14 chráněných druhů, téměř výhradně obratlovců. Významnější skupinou jsou jen obojživelníci. Lokalita je jedinou, kde byla v roce 2014 v rámci celé EVL zaznamenána blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*). Ta se zde (nebo v blízké vodní ploše východně) pravděpodobně i rozmnožuje. Celkem bylo v lokalitě zjištěno 5 druhů obojživelníků, z nichž stojí za zmínku ještě trdliště ropuch obecných (*Bufo bufo*) a průměrně početná populace skokanů skřehotavých (*Pelophylax ridibundus*). Z plazů jsou přítomni ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a užovka obojková (*Natrix natrix*). Z chráněných druhů ptáků, kteří mají na lokalitě nebo blízkém okolí pravděpodobné hnízdění, byly zaznamenáni např. ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*) či slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*). V roce 2016 jsem u těsně přilehlé vodní plochy východně od ramene našel ojedinělé okusy bobra evropského (*Castor fiber*).

Z významnější bezobratlých živočichů se vyskytují např. vážky šídlo rákosní (*Aeshna isoceles*) a šídlo červené (*Aeshna isosceles*), chráněný motýl batolec červený (*Apatura ilia*) nebo brouk potemník *Uloma rufa* vázaný na staré dřevo.

Přehled zvláště chráněných druhů

Ve sloupci *stupeň ohrožení* je na prvním místě uvedeno ohrožení podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., na druhém místě ohrožení podle příslušných červených seznamů (Grulich 2012, Plesník et al. 2003, Farkač et al. 2005). Uvedeny jsou jen druhy zaznamenané na území PP a těsně přilehlém území v nedávné době.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu, další poznámky
BEZOBRATLÍ			
batolec červený (*Apatura ilia*)	Populace batolce červeného v nivě Orlice patří mezi poměrně početné a stabilní, i když je druh pozorován spíše jednotlivě, díky své otevřené populační struktuře a životě v korunách stromů. Na lokalitě nalezen v roce 2014.	O, --	Osidluje lesní cesty, průseky a lemy v údolích řek a v okolí vodních ploch, většinou v blízkosti porostů měkkých dřevin. Převládá v nížinných lužních lesích. Je schopen osídlovat i liniovou zeleň podél melioračních kanálů. V ČR je rozšířen celoplošně. Lze jej považovat za druh, který chybí spíše jen v intenzivně obhospodařovaných a odlesněných krajinných celcích.
RYBY A KRUHOÚSTÍ			
jelec jesen (*Leuciscus idus*)	Zjištěn ichtyologickým průzkumem v roce 2010.	O, VU	Obývá toky charakteru parmového, vzácněji i cejnového pásma. V minulosti jeho početnost klesla v důsledku znečištění vod. V ČR se ve větším množství objevuje zejména na jižní Moravě. V Čechách byl v minulosti intenzivně vysazován. V rybářských revírech je vysazován dosud.
OBOJŽIVELNÍCI (hodnocení u obojživelníků zahrnuje i těsně přilehlou vodní plochu u ramene, těsně za hranicí PP)			
skokan skřehotavý **(***Pelophylax ridibundus***)**	Zaznamenán v roce 2014 v průměrně velké populaci.	KO, NT	V ČR je druh rozšířen pouze v nížinách severních a středních Čech, odkud se podél Labe dostává až do východních Čech. Zde je rozšířen pouze u říčních ramen v nivě Labe a dolních tocích jeho přítoků, zejména Chrudimky a Orlice. Na řadě míst v Polabí vytváří čisté populace, ovšem většinou se vyskytuje ve smíšených populacích s *P. esculentus*, což je také případ Orlice.
blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*)	Zaznamenán v roce 2014. Její hlas v době rozmnožování byl sice ojedinělým projevem, svědčí však o výskytu a velmi pravděpodobně i o rozmnožování této velmi skrytě žijící žáby. V rámci zkoumaných lokalit v celé	SO, NT	V ČR se vyskytuje mozaikovitě po celém území, zejména v nižších a středních polohách. Blatnice tráví skoro celý život na souši, ve vodě je víceméně pouze v krátkém období páření. Proto je náročnější na kvalitu suchozemského prostředí, vůči vodním biotopům vyhraněná výrazněji není. Obývá především otevřené stepní biotopy, ve střední Evropě představované

	nivě spojené Orlice byla v roce 2014 zjištěna jen zde.		zemědělskou krajinou. Kvůli potřebě zahrabávání se do země dává přednost oblastem s lehčími písčitými půdami.
kuňka obecná (*Bombina bombina*)	V roce 2014 byly zaznamenávány jen ojedinělé projevy patrně zbytkové populace.	SO, EN	Žije v rybnících s mělčinami, tůňkách a loužích. Zimu přežívá na souši zahrabaná v zemi. Rozmnožování probíhá v mělké vodě s hustou vegetací. V ČR se vyskytuje v nižších a středních polohách, převážně do 400 m n. m.
skokan zelený (*Pelophylax esculentus*)	V roce 2014 byly zaznamenávány jen ojedinělé projevy patrně zbytkové populace.	SO, NT	V ČR je tento hybridogenní druh vodního skokana rozšířen nesouvisle v oblastech výskytu *P. ridibundus* a *P. lessonae*, což je mj. také ve východních Čechách (MORAVEC 1994). Má stejné biotopové nároky jako oba "rodičovské" druhy vodních skokanů, vyhledává stojaté i mírně tekoucí vody, kde se zdržuje po celou vegetační sezónu.
ropucha obecná (*Bufo bufo*)	V roce 2014 pozorováno trdliště cca 40ti exemplářů.	O, NT	Druh s vysokou přizpůsobivostí. Obývá převážně smíšené lesy v pahorkatinách a horách, vyskytuje se od nížin až do vysokých nadmořských výšek. K rozmnožování dochází ve vodních nádržích, lesních rybníčcích, bažinách, příležitostně i v potocích a menších říčkách. Je častým obyvatelem lidských osad, běžná i ve velkých městech.
PLAZI			
ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)	Pozorována v roce 2014 v několika exemplářích.	SO, NT	Je nejrozšířenějším druhem ještěrky u nás. Její početnost silně poklesla díky ztrátě vhodných stanovišť. Obývá především suchá a slunná místa, a to stráně, sušší louky i okraje lesů.
užovka obojková (*Natrix natrix*)	Pozorována v roce 2009 (Janečková et Čík 2010) a opakovaně i v roce 2014.	O, LC	V ČR je sice rozšířena plošně, ale limitována je vhodným biotopem a dostatkem potravy. Vyhledává přednostně blízkost vodních a mokřadních biotopů, především rybníků, říčních ramen, pískoven, řek i potoků. Je sice relativně hojná, přesto však dlouhodobě ubývající.
PTÁCI Uvedeny jsou jen ty druhy ptáků, které v PP nebo v těsném okolí prokazatelně nebo pravděpodobně hnízdí, nebo pro které je území PP místem velkého významu při shánění potravy. Druhy pozorovány při náhodných přeletech bez těsnější vazby na lokalitu nebo při tahu nebo vzácní zimující hosté uvedeni nejsou (např. rorýs obecný, krahujec obecný atd.).			
žluva hajní (*Oriolus oriolus*)	Zjištěna v roce 2014 i 2010.	SO, VU	Preferuje nížiny, hnízdí do výšek kolem 500-600 m n. m. Obývá listnaté lesy, zahrady, parky, remízky a porosty kolem vod. Méně často se vyskytuje i v lesích smíšených, jehličnatým se vyhýbá. U nás hnízdí pravidelně, i když ne příliš hojně. Od

			80. let minulého století u nás dochází k mírnému nárůstu početnosti.
lejsek šedý (*Muscicapa striata*)	Zjištěn v roce 2014 i 2010.	O, LC	V ČR hnízdí celkem rovnoměrně na celém území i když jeho hustota není nikde vysoká. Vyskytuje se od nížin a pahorkatin, kde je relativně hojnější, až po zhruba 750 m n. m. Vyskytuje se ve světlých listnatých lesích, zahradách, parcích, často i v obcích.
slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)	Zjištěn v roce 2014.	O, LC	V ČR hnízdí na většině níže položených území, nejvýše vystupuje do výšek kolem 600 m n. m. V posledních desetiletích se u nás jedná o silně se šířící druh, mezi lety 1989 a 2001-03 došlo k navýšení stavů o 33 %. Osídluje hlavně listnaté lesy nebo pruhy křovin a stromů s podrostem v otevřené krajině, místy i staré hřbitovy a zahrady. Hnízdo bývá umístěno na zemi v hustém podrostu, jen zřídka i výše.
ťuhýk obecný (*Lanius collurio*)	Zjištěn v roce 2014.	O, NT	V ČR hnízdí na většině území od nížin po hory. Od 60. let 20. století se početnost na našem území silně snižovala. Zvrat nastal až v 80. letech, od kdy dochází k mírnému nárůstu stavů. Hnízdním prostředím ťuhýka obecného jsou otevřené plochy s křovinami a keřovými pásy, lesostepní stráně, sady, vinice, okraje lesních porostů nebo lesní paseky s řidším mlázím.
SAVCI			
bobr evropský (*Castor fiber*)	Na Orlici poprvé zaznamenán patrně až v roce 2010. Podle průzkumu na přelomu zimy a jara 2014 a na jaře v roce 2016 byly čerstvé pobytové značky nalézány na spojené Orlici zejména v úseku přibližně Běleč nad Orlicí-Krňovice a Štěnkov-Petrovičky. Ojedinělé okusy byly v roce 2016 nalezány až po Malšovický jez a byly také nalezeny na menší vodní ploše v těsné blízkosti ramene u Stříbrného rybníka.	SO, VU	Bobr je spjatý s vodním prostředím. Je schopen obývat téměř všechny ekosystémy, ve kterých je přítomna otevřená vodní plocha. Přednost dává pomalu tekoucím až stojatým vodám s dostatečnou hloubkou a omezeným kolísáním hladiny. Není pro něj problém ani osídlení meliorované krajiny, v Evropě existují i synantropizující kolonie. Důležitou charakteristikou optimálního biotopu jsou rozvinuté břehové porosty charakteru měkkého či tvrdého luhu. V ČR, kde byl bobr v minulosti na dlouho vyhuben, je po svém návratu v 80. letech 20. století na neustálém vzestupu.
ROSTLINY			
rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*)	Populace rdestu dlouholistého je již od r. 2005 pravidelně každý rok monitorována. Maxima dosáhla v roce 2010 (cca 1500 lodyh). Od roku 2013 dochází k setrvalému	KO, C1t	Tento mimořádně vzácný druh vyhledává čisté tekoucí mezotrofní vody, řidčeji mrtvá ramena nebo průtočné rybníky. V ČR je historicky znám z Otavy, Vltavy, Ploučnice a Orlice. Po výrazném ústupu se dochovala jediná lokalita na Orlici, kterou bylo rameno u Stříbrného rybníka. V rámci

	poklesu. Při posledním mně známém počítání v roce 2015 bylo zjištěno pouhých 38 lodyh a stav populace lze označit za kritický.		záchranného programu druhu byl tento rdest vysazen na několik dalších lokalit. Druhotnou lokalitu na území PP Orlice, vzniklou výsadbou rdestu v rámci záchranného programu o druh, má tento rdest v Kašparově jezeře u Slezského předměstí. Jedná se v současnosti o jedinou lokalitu ve východních Čechách, kde se reintrodukce podařila.
rdest alpský (*Potamogeton alpinus*)	V roce 2013 velikost populace odhadnuta na plochu 30 m^2.	SO, C2b	Rdest alpský roste ve stojatých až rychle tekoucích vodách s nepříliš hlubokou vodou (10–130 cm). Osídluje rašelinné tůňky, rybníky, potoky, mrtvá říční ramena. Vyžaduje čistou vodu. V ČR roste ojediněle v českých příhraničních horách, na Třeboňsku, Českolipsku, Českomoravské vrchovině, vzácně i jinde. Neroste na Moravě ani ve Slezsku.

Vysvětlivky ke stupňům ohrožení:

druhy chráněné:
KO – kriticky ohrožený
SO – druh silně ohrožený
O – druh ohrožený

druhy uvedené v červeném seznamu rostlin (Grulich 2012):
C2 – silně ohrožených
C1 – kriticky ohrožený

druhy uvedené v červeném seznamu obratlovců (Plesník et al. 2003) a bezobratlých (Farkač et al. 2005):
CR – kriticky ohrožený
EN – ohrožený
NT – téměř ohrožený
VU – zranitelný
LC – málo dotčený

Přehled dalších druhů řazených do červených seznamů ČR aktuálně zjištěných na území PP

VÁŽKY
šídlo rákosní (*Aeshna affinis*) VU

BROUCI
potemník *Uloma rufa* EN
potemník *Palorus depressus* NT
krasec *Trachys fragariae* VU

RYBY
úhoř říční (*Anguilla anguilla*) NT

PTÁCI

žluna šedá (*Picus canus*)	VU
strakapoud malý (*Dendrocopos minor*)	VU

ROSTLINY

Jen u některých velmi vzácných druhů je uveden komentář o výskytu nebo nálezu.

kyprej yzopolistý (*Lythrum hyssopifolia*)	C2b

V rámci celého území PP nalezen jen zde, a to Prausovou v roce 2005 (Doležal 2013).

lakušník okrouhlý (*Batrachium circinatum*)	C3
rdest tupolistý (*Potamogeton obtusifolius*)	C3

V rámci celého území PP nalezen jen zde.

rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion maritimum*)	C3

Ojediněle v okolí ramene.

řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*)	C3
tajnička rýžová (*Leersia oryzoides*)	C3
šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*)	C3

V rámci celého území PP nalezen jen zde, a to Prausovou v roce 2005 (Doležal 2013).

žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*)	C3

Ojediněle v okolí ramene.

jilm habrolistý (*Ulmus minor*)	C4a
jilm vaz (*Ulmus laevis*)	C4a
lakušník niťolistý (*Batrachium trichophyllum*)	C4a

V rámci celého území PP nalezen jen zde, a to Prausovou v roce 2005 (Doležal 2013).

lakušník vzplývavý (*Batrachium fluitans*)	C4a
ostřice Buekova (*Carex buekii*)	C4a
ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*)	C4a
ostřice šáchorovitá (*Carex bohemica*)	C4a
stulík žlutý (*Nuphar lutea*)	C4a
svízel severní (*Galium boreale*)	C4a

Ojediněle v okolí ramene.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Územní ochrana přírody

Snahy o územní ochranu nivy Orlice sahají již do 70. let 20. století. Již v této době byla prosazována její velkoplošná ochrana, víceméně v rozsahu odpovídajícímu přírodnímu parku Orlice zřízeného v roce 1996. Tato idea však narážela na odpor především zemědělských organizací. V nivě Orlic tak bylo v průběhu let vyhlášeno jen několik maloplošných zvláště chráněných území.

Především pro ochranu kriticky ohroženého rdestu dlouholistého byla na území ramene u Stříbrného rybníka vyhlášena úřadem města Hradec Králové přechodně chráněná

plocha (PCHP) o výměře 1,6065 ha. Poprvé byla vyhlášena v roce 1998 na dobu pěti let a v následujících letech byla opakovaně ochrana lokality formou PCHP prodlužována (naposledy do r. 2017). PCHP je vyznačena hraničními cedulemi a je zde instalován informační panel. Pro podporu rdestu dlouholistého bylo v minulosti relaizováno několik opatření, především prosvětlení břehových porostů, částečné odbahnění ramene a od r. 2013 jsou instalovány i zábrany proti okusu rdestu kachnami (podrobněji k zásahům kapitola 2.5).

Další formou územní ochrany, kterou umožňuje platný zákon o ochraně přírody a krajiny, je přírodní park. Ke zřízení přírodního parku v nivě spojené, Tiché a Divoké Orlice došlo v roce 1996. Se svoji rozlohou 11 462 ha se řadí k nejrozsáhlejším přírodním parkům v ČR. Přírodní park provází tok Divoké Orlice od hranice CHKO Orlické hory v Klášterci nad Orlicí, dále tok Tiché Orlice od Mladkova po soutok obou Orlic a spojenou Orlici až do Hradce Králové v celkové délce asi 200 km.

Při přípravě soustavy evropsky významných lokalit Natura 2000 v České republice byla niva Orlic rovněž navržena jako EVL, a to na rozloze 2683 ha. Navržena byla pro ochranu několika přírodních stanovišť a tří druhů živočichů (vydra říční, klínatka rohatá a bolen dravý).

Lokalita je též součástí územního systému ekologické stability. Nachází se na území regionálního biocentra Hradecká Orlice NKOD 1761.

b) lesní hospodářství

Lesní porosty se na této lokalitě nenacházejí.

c) zemědělské hospodaření

Zemědělská půda se na území lokality nevyskytuje. Lokalita je však zemědělskou činností ovlivňována nepřímo. Je jednou z příčin zvýšené eutrofizace a splachů ze zemědělských pozemků. Eutrofizace, zákal vody a zanášení ramene patří k hlavním faktorům, které mají negativní dopad na populaci rdestu dlouholistého.

d) rybníkářství

Na území PP není.

e) myslivost

Území spadá do schválené honitby HS Svinary CZ5205110040. Myslivost má na území PP a na jeho přírodní hodnoty a významné fenomény jen zcela zanedbatelný vliv, pokud by zde nebylo založeno nové krmeliště nebo újeď, které by mohly být zdrojem další eutrofizace a ruderalizace.

V posledních několika málo letech se jako výrazně negativní element na lokalitě projevují polodivoké kachny. Ty svým okusem vážně poškozují populaci rdestu dlouholistého. Vážnější okus se projevil již v roce 2012 a v roce 2013 byla populace rdestu zcela zdecimována. Na ochranu před kachnami byla v roce 2013, bohužel již na konci vegetačního období, přes porosty rdestu natahována ochranná textilie a nově vysazené rostliny byly chráněny drátěnými koši (v r. 2015). Tato opatření nejsou zcela spolehlivá, jsou spojena s

určitými riziky, ale především neřeší příčinu ohrožení rdestu dlouholistého. Podle informací místních myslivců je rdest poškozován i nutriemi.

f) rybářství

Rybolov na lokalitě má pouze sportovní charakter a do jisté míry jej lze označit také za rekreační či sportovní aktivitu. Rameno spadá do mimopstruhového revíru Orlice 1:

451 058 Orlice 1
Organizace pověřená hospodařením: Místní organizace ČRS Hradec Králové
Délka 6,9 km, rozloha 50,00 ha
Hlavní tok řeky Orlice od vtoku do Labe v Hradci Králové až k jezu bývalého mlýna Podhůrky ve Svinárkách v ř. km 6,9. hlavním toku. K revíru patří ramena a propadliny po těžbě zemin po obou stranách Orlice od jejího vtoku. K revíru patří odstavená ramena, tůně, propadliny vzniklé těžbou a jezera v k. ú. Hradec Králové.

Rybářství samo o sobě nemá negativní dopad na lokalitu, pokud není spojeno např. s používáním velkého množství návnady, která může zvýšit trofii vodního prostředí. Jeho doprovodnými jevy však může být vandalismus, znečištění prostředí odpadky nebo razantnější úpravou lovného místa mající negativní dopad na okolí. Patrně vandalismem byla zásadně poškozena druhotná lokalita rdestu dlouholistého v Kašparově jezeře na pravém břehu Orlice u Slezského Předměstí (ta byla založena v roce 2008 v rámci záchranného programu o druh). K záměrné likvidaci rdestu ze stran rybářů patrně dochází i v rameni u Stříbrného rybníka. Úmyslné poškození rdestu je pro lokalitu permanentním rizikem.

Někdy může mít na vzácnější druhy vodních makrofyt výraznější negativní vliv vysazování nepůvodních býložravých ryb, zejména amura.

g) rekreace a sport

Rekreační a sportovní činnosti, s výjimkou rybářství, nemají na lokalitu výraznější vliv. Přes rameno vede pěšina a v jeho zúžení přibližně ve střední části je rameno překlenuto dřevěnou lávkou. V těsné blízkosti lávky je instalován panel informující o lokalitě, hlavním předmětu ochrany (rdestu dloholistém) a realizovaných opatřeních v minulosti. Pěšina a lávka je využívána především místními obyvateli.

h) těžba nerostných surovin

Přímo na lokalitě k žádné těžbě nedochází a nedocházelo. V jejím těsném sousedství na východním okraji se nachází vodní plocha vzniklá těžbou písku v minulosti. Ačkoliv se vyznačuje poměrně strmými břehy, má přírodní charakter.

i) jiné způsoby využívání – vodohospodářské úpravy a další aspekty ovlivňující zanášení ramene

V historii byla spojená Orlice ovlivňována nevýznamně pouze lokálními stabilizačními úpravami, které měly ochránit půdu zemědělsky hospodařících příbřežníků. Většina souvislých úprav v povodí Orlice byla provedena až v letech 1920 – 1930. Souvislé úpravy

trasy a morfologických parametrů koryta spojené Orlice byly provedeny především až s urbanistickým rozvojem Hradce Králové v úseku od soutoku s Labem po Svinary a dále v některých dílčích úsecích procházejících podél obcí. Od Svinárek po ústí do Labe byla v letech 1929, 1940 a 1957 provedena klasická regulace.

S úpravami trasy koryt bylo zřízeno i několik jezů a malých vodních elektráren. Tyto stavby ovlivňují vývoj podélného profilu koryta a způsobují jeho migrační neprostupnost. Na území PP se na spojené Orlici nenachází žádné významnější příčné stavby, ale Malšovický jez v Hradci Králové svým zdržením vody ovlivňuje dlouhý úsek Orlice a přiléhající části PP. Určuje i výšku hladiny vody v rameni u Stříbrného rybníka. Malšovický jez byl postaven v letech 1923 – 1928 v místech starého dřevěného jezu na řkm 2,965 jako součást úpravy Orlice u Malšovic. Vlastní rameno v současné podobě vzniklo až při regulaci Orlice na počátku 20. století, kdy původní menadr byl přerušen, horní úsek zasypán a zůstalo pouze spodní napojení na regulované koryto Orlice.

Přibližně do střední části ramene ústí Stříbrný potok. Ten byl v minulosti taktéž regulován a jeho ústí bylo přeloženo a napojeno právě do středové části ohbí ramene, přes které potok ústil do Orlice. Tím došlo ke vzniku odlišných podmínek v této protékané části ramene od téměř neprůtočné jihovýchodní části. To mělo (a do určité míry i stále má) za následek intenzivní zanášení ramene pod zaústěním Stříbrného potoka. Zanášení ramene sedimenty, pozorované v intenzivní míře asi od r. 2006, bylo v minulých letech podpořeno několika dalšími zásahy a činnostmi: budování nových rybníků v povodí Stříbrného potoka v prostoru Městských lesů HK, manipulace s výpustí Stříbrného rybníka zaústěné do horní části PCHP a dále výstavba silničního mostu na Stříbrném potoce.

Ke zmírnění zanášení ramene přispěla sedimentační nádrž na Stříbrném potoce, která byla dokončena v roce 2013. Součástí sedimentační nádrže bylo též zprůchodnění migrační bariéry pod nedávno opravovaným mostem mezi silnicí Malšova Lhota – Svinary a zaústění potoka do PCHP s cílem zachytit písčité usazeniny. V rámci revitalizačních opatření je plánováno odbahnění ramene. Pro záměr odbahnění byla zpracována studie proveditelnosti dokončená v roce 2015.

S negativními jevy je též spojeno zaústění výpustě Stříbrného rybníka ve východní části ramene. Stříbrný rybník je totiž zdrojem jemných organických sedimentů a rozpuštěných živin, čímž se urychluje zanášení ramene a dochází ke zvyšování trofie vody a zhoršování kyslíkových poměrů v něm.

Srovnání stavu širšího okolí ramene u Stříbrného rybníka v současnosti (nahoře) a v 19. století (dole)
Zdroj: www.mapy.cz. Červenou linkou je lokalizováno rameno u Stříbrného rybníka.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Záchranný program pro rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus* WULFEN) v České republice (Prausová R., Rybka V., Adamec L., Husák Š. et Rydlo J., 2003)
- územní plán obce (sídelního útvaru) Hradec Králové
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje

- nařízení okresních úřadů o zřízení přírodního parku Orlice (okresy Hradec Králové, Rychnov nad Kněžnou a Ústí nad Orlicí)
- nařízení vlády č. 318/2013 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, příloha 568
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje
- Plán oblasti Horního a středního Labe
- Povolení k nakládání s vodami – povrchové vody – vzdouvání a akumulace pro vodní dílo Malšovický jez (platnost do 31. 1. 2028, č.j. 115861/03/ŽP1/Rüc/000971)
- Manipulační řád pro vodní dílo Malšovický jez (schválen dne 12. 1. 2004, č.j. 115861/03/ŽP1/Rüc/000971)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Orlice identifikátor toku ISVS 400069375 identifikátor toku CEVT 10100023
Číslo hydrologického pořadí	1-02-01-0010-0-00
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	přibližně 5,02 – 5,15 řkm
Charakter toku	kaprové vody
Příčné objekty na toku	Významnější stavbou na Orlici mimo PP, ale mající na lokalitu rameno u Stříbrného rybníka bezprostřední vliv (způsobující vzdutí toku a fungující jako migrační překážka), je vodní dílo Malšovický jez na řkm 2,965
Manipulační řád	manipulačná řád pro Malšovický jez a povolení k nakládání s vodami viz výše kap. 2.3
Správce toku	Povodí Labe, s. p.
Správce rybářského revíru	Východočeský Územní svaz ČRS Organizace pověřené hospodařením: Místní organizace ČRS Hradec Králové
Rybářský revír	451 058 Orlice 1
Zarybňovací plán	-

2.4.2 Základní údaje o nelesních pozemcích

Území doplňku PP Orlice – rameno u Stříbrného rybníka je rozděleno na dvě dílčí plochy. Jednou je krátký úsek koryta Orlice (viz výše kap. 2.4.1, v příloze Mapa dílčích ploch a objektů plocha č. 2) a druhou je vlastní rameno u Stříbrného rybníka. Rameno, ač je vodní plochou, je společně s břehovými porosty popsáno v této kapitole i následujících částech plánu péče jako "nelesní pozemek". Správce pozemku je Povodí Labe, s. p.

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče
1	1,46	Rameno u Stříbrného rybníka napojené na Orlici svým spodním koncem. Rameno vzniklo při regulaci Orlice z původního meandru. Horní část ramene byla zasypána a jeho současná délka je 485 m. Přibližně ve střední části je do ramene zaústěn Stříbrný potok, čímž je rameno rozděleno na dvě rozdílné části. Spodní (severní) část je slabě průtočná, vodní hladina je částečně osluněna. Horní (východní) část ramene je takřka neprůtočná, výrazněji stíněna okolními porosty. V této části je výpusť Stříbrného rybníka. Zejména ve střední části pod ústím Stříbrného potoka dochází k výraznému ukládání písčitého sedimentu, k zazemňování a tím degradaci ramene; přispívá i opad listí okolních dřevin. Mocnost bahnitého sedimentu zde dosahuje místy až 1 metru. Rameno u Stříbrného rybníka je mimořádně významnou lokalitou vodní vegetace. Jedná se o poslední původní lokalitu kriticky ohroženého rdestu dlouholistého (*Potamogeton praelongus*) na území ČR. Dlouhodobým cílem je zachování a podpora populace rdestu dlouholistého. V druhé řadě pak silně ohroženého rdestu alpského (*Potamogeton alpinus*) a dalších vzácných vodních druhů rostlin.

Příloha č. M3
Mapa dílčích ploch a objektů.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

Především pro ochranu kriticky ohroženého rdestu dlouholistého byla na území ramene u Stříbrného rybníka vyhlášena úřadem města Hradec Králové přechodně chráněná plocha (PCHP) o výměře 1,6065 ha. Poprvé byla vyhlášena v roce 1998 na dobu pěti let a v následujících letech byla ochrana touto formou opakovaně prodlužována. Pro druh byl zpracován a v roce 2003 MŽP schválen záchranný program. Program zajišťuje AOPK ČR a jeho hlavním koordinátorem je RNDr. Romana Prausová (Univerzita Hradec Králové), dalšími řešiteli jsou Mgr. Vlastik Rybka, RNDr. Lubomír Adamec, CSc., RNDr. Štěpán Husák, CSc. a RNDr. Jaroslav Rydlo. Vedle každoročního monitoringu populace a podmínek prostředí a dalších aktivit byla přímo na lokalitě od roku 2001 realizována některá opatření:

- V prosinci 2001 proběhla první fáze odbahnění slepého ramene (mezi zaústěním Stříbrného potoka a prvním ohybem). Vytěžený sediment byl přechodně uložen a po částečném vyschnutí odvezen na rekultivaci pískovny Marokánka v obci Krňovice.

- V lednu 2002 bylo provedeno prokácení břehových porostů slepého ramene (z důvodu prosvětlení vodní hladiny a snížení objemu organického materiálu padajícího do vody). Břehové porosty byly zredukovány o 6 ks topolu, 2 ks suchých olší a keřové patro v rozsahu cca 40 m^2.
- V roce 2003 bylo zahájeno odbahňování nejvíce zazemněných partií ramene sacím bagrem (tentokrát v prostoru mezi zaústěním ramene do řeky Orlice a nejbližším ohybem ramene). Před započetím prací byly vitální kolonie obou druhů rdestu označeny dřevěnými kůly. Z míst bezprostředně ohrožených odsátím nebo poškozením sacím bagrem byly jednotlivé rostliny vyjmuty a přechovány v nádobách v polostínu v areálu sádek ČRS v Malšovicích v Hradci Králové. Po skončení prací byly jednotlivé rostliny vysázeny zpět na lokalitu.
- V roce 2013 byla dokončena sedimentační nádrž na Stříbrném potoce ústícím do ramene. Ta byla realizována s cílem zachycovat písčité usazeniny splavované až do prostředí ramene.
- Průběžně probíhaly posilovací výsadby v PCHP rostlinami vypěstovanými ex situ. Naposledy byla posílena populace rdestu v PCHP a reintrodukován na Kašparovo jezero u Slezského Předměstí ve vegetační sezóně 2015 kvůli předchozímu zdecimování rdestu kachnami (celkem bylo vysázeno cca 150 lodyh o velikosti 15-20 cm, na Kašparově jezeře 50 lodyh).
- V březnu 2015 byl schválen pro „městské koupaliště přírodního charakteru Stříbrný rybník, Hradec Králové – Malšova Lhota“ manipulační řád, aktualizovaný na základě připomínek AOPK ČR.
- V roce 2013 byla přes porosty rdestu natažena ochranná textilie jakožto zábrana proti okusu kachnami. Rostliny vysazené v roce 2015 byly ochráněny drátěnými koši (klecemi) (2 v rameni u Stříbrného rybníka, 1 na Kašparově jezeře).

Bezprostředně po posledním odbahnění v roce 2003 došlo ke zvětšení populace, která narůstala až do roku 2010 (cca 1500 lodyh). V následujících dvou letech byla populace víceméně stabilní a od roku 2013 dochází k dramatickému poklesu až ke kritické hodnotě 38 lodyh zjištěných v roce 2015. Příčin tohoto vývoje je patrně více, některé jsou očividné a přímo pozorovatelné, jiné lze předpokládat. Od posledního odbahnění v roce 2003 došlo k výraznému zhoršení zanešení ramene písčitými i organickými sedimenty, což sebou nese i zvyšování trofie vody a zhoršení kyslíkových poměrů (zanášení do značné míry vyřešila vybudovaná sedimentační nádrž v r. 2013). Negativně se patrně projevily i mimořádná sucha a nízké průtoky v Orlici po většinu roku 2015. Od roku 2012 je pozorován výrazný okus rdestu polodivokými kachnami. V roce 2013 byla populace kachnami zcela zdecimována. Instalované bariéry proti okusu kachnami sice fungovaly, ale byly v roce 2013 instalovány až na konci vegetační sezóny a technologicky byly málo trvalé vůči převrstvení sedimentem a bahnem za vyššího stavu vody. Drátěné koše (klece) také sebou nesou určitá rizika a hlavně neřeší vlastní příčinu ohrožení. Proto byly na jaře 2016 odinstalovány. Dochází na nich k zachycování větví, listí ale i jemných částic a následně jsou porůstány řasami. Zvláště při nízkých stavech vody a velmi malém průtoku docházelo k usazování jemného sedimentu. Důsledkem toho docházelo i ke zhoršení světelných podmínek pro rdest. Klece, fungující také jako ochrana před amury, vyžadovaly proto pravidelnou kontrolu a péči (čištění). Vyrobené klece měly poměrně jemná oka, z čehož vyplývaly některé výše uvedené problémy.

V roce 2015 byla dokončena studie proveditelnosti záměru odbahnění ramene, kterou zadal jeho správce Povodí Labe, s. p. V připravované dokumentaci se plánuje

kombinace odbahnění suchou cestou, sacím bagrem a ploch ponechaných bez zásahu. Studie vyhodnotila navrhovanéodbahnění PCHP jako proveditelné a účinné jak zhlediska ochrany přírody, tak zhlediska obnovy vodohospodářských funkcí odstaveného ramene Orlice. V současnosti je zadán projekt na odbahnění, který by měl být zpracován do konce r. 2016.

Doporučení a závěr pro další postup v péči o PP:

Prioritou všech zásahů na lokalitě musí být podpora populace rdestu dlouholistého. Veškeré ostatní v současnosti známé výskyty významnějších druhů a dalších fenoménů jsou až druhořadé. Zásahy musí vycházet ze záchranného programu o rdest a musí být navrhovány nebo konzultovány a odsouhlaseny řešitelským týmem programu nebo alespoň jeho koordinátorem. V zásadě v péči o lokalitu je nutné provádět následující zásahy a realizovat tato opatření:

- úprava struktury břehových porostů za účelem zlepšení světelných podmínek vodní hladiny
- zabezpečení porostů rdestu dlouholistého proti okusu kachnami
- celková revitalizace ramene – selektivní odstranění sedimentů na základě schváleného projektu zohledňujího prioritu zachování populace rdestu dlouholistého

Na základě vývoje ramene a populace rdestu v několika posledních letech je prioritní potřebou **zabezpečit rdest proti okusu kachnami** a **provést celkovou revitalizaci ramene odstraněním sedimentů**. Ve „Studii proveditelnosti revitalizačních opatření a zprůchodnění migračních překážek na vodních tocích" zpracované firmou Šindlar s. r. o, které jsou uvedeny v programu opatření Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe, jsou navrženy tři varianty:

Varianta 1
Zahrnuje prosté odbahnění odstaveného ramene s výjimkou úseku, kde se vyskytuje populace rdestu dlouholistého, s předpokladem objemu odtěžených sedimentů 3 200 metrů krychlových. Odstranění sedimentů se přepokládá pomocí sacího bagru.

Varianta 2
Horní část ramene bude upravena jako předzdrž pro zachycení sedimentů ze Stříbrného rybníka. Nově vzniklá předzdrž bude mít charakter zazemňujícího se mokřadu a bude pravidelně čištěna od nánosů. Smyslem návrhu je zpomalení zanášení dolní a střední části ramene materiálem. Dále bude provedeno odbahnění v dolní a střední části ramene, kromě úseku s výskytem rdestu dlouholistého, a strukturální úprava břehových porostů. Odstranění sedimentů se přepokládá pomocí sacího bagru v kombinaci s klasickým bagrováním při tvorbě přehrážky.

Varianta 3
U této varianty se předpokládá odklonění odpadního koryta od výpusti ze Stříbrného rybníka mimo slepé rameno, a to tak, že trasa nového koryta bude vedena severním směrem přímo do koryta Orlice. Toto koryto bude funkční pouze při vypouštění a odbahňování Stříbrného rybníka. Dále se přepokládá stejný rozsah i způsob odbahnění ramene jako u varianty 1.

Podobná pozornost a péče, která je soustředěna na rdest dlouholistý v rameni u Stříbrného rybníka, by měla být věnována i jeho druhotné lokalitě Kašparovu jezeru u Slezského Předměstí. Výhledově je žádoucí zde rovněž provést odbahnění (kupříkladu v rámci OPŽP). Rovněž je na území PP Orlice a v okolí Hradce Králové vytipováno dalších 14 potenciálních lokalit, které budou posuzovány z hlediska vhodnosti výsadby rdestu.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

PP Orlice je území s množstvím význačných fenoménů. Některé jsou zde velice hojné a plošně rozšířené, jiné jsou naopak mimořádně vzácné. Z hlediska péče je pro některé nejvhodnější bezzásahový režim a ponechání zcela samovolnému vývoji, jiné vyžadují pravidelnou intenzivní péči nebo jen udržení v určitém stádiu vývoje, bez další pravidelné péče. Jednotlivé druhy jsou vázány na určité typy prostředí (biotopy) a jejich nároky na stanoviště jsou velice podobné. Skutečností také je, že v tak rozsáhlém a rozmanitém území jako je PP Orlice se vyskytují biotopy potažmo druhy s podobnými nároky na stanoviště a sdílející stejný prostor, ale výrazně se lišící potřebou lidské péče (různá míra hemerobie) a různým sukcesním stádiem vegetace (prostředí).

V rámci celé rozsáhlé PP má lokalita rameno u Stříbrného rybníka díky výskytu rdestu dlouholistého výsadní postavení. V případě podpory tohoto druhu v rámci schváleného záchranného programu budou upřednostňovány jeho požadavky před dalšími předměty ochrany. Druh byl v rámci záchranného programu na území PP vysazen do ramene Kašparovo jezero u Slezského Předměstí. I v případě této lokality by měly být potřeby rdestu dlouholistého nadřazeny dalším předmětům ochrany PP. Další opatření pro podporu druhu na území PP Orlice včetně vysazení na další vhodné lokality jsou možná a záchranný program o druh je předpokládá.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) Způsob péče o vodní toky – spojená Orlice

Zásady péče o vodní toky je podrobně popsána v hlavní části plánu péče o PP Orlice (Gerža 2015).

b) péče o rostliny

Hlavním předmětem ochrany na této lokalitě je rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus*). Pokud zde budou prováděna speciální opatření na jeho podporu, budou vycházet ze záchranného programu o druh. V případě nenadálých událostí a jevů, jako je např. rozsáhlý požer kachnami, je nutné provádět i rychlá, někdy i inovativní a neortodoxní opatření (různé ochrany před kachnami).

V případě plánované revitalizace ramene (zejména odtěžení sedimentu) byly R. Prausovou – koordinátorem pro realizaci záchranného programu, stanoveny následující podmínky pro realizaci akce (platí pro všechny 3 výše uvedené varianty):

1. Technologie a způsob odbahnění:
   - bude preferováno odbahnění sacím bagrem, s doplněním klasickým odbahněním v místech, kde první technologie nebude použitelná;
   - nebude prováděno celoplošné odbahnění, ale jen v několikametrovém pruhu v linii hypotetické proudnice původního koryta Orlice (morfologie nového dna bude kopírovat niveletu přirozeného toku);
   - předpokládá se, že část sedimentů, ponechaných v okrajových částech příčného profilu ramene, zejména v konvexních obloucích, se po odbahnění samovolně rozptýlí do odbahněných částí profilu. Bezzásahové zóny budou sloužit jako refugia vodní bioty;
   - dílčí úsek s výskytem rdestu dlouholistého (*Potamogeton praelongus*) zůstane celý bezzásahový.

2. Nakládání se sedimenty bude stanoveno po jejich vyhodnocení v souladu s příslušnými předpisy.
3. Vegetační úpravy proběhnou s ohledem na optimalizaci požadovaných světelných poměrů a též s ohledem na minimalizaci opadu listí do ramene. Kromě odstranění nepůvodních dřevin je dále odstranění dřevin přímo zasahujících do profilu koryta, s cílem podpory vybraných perspektivních jedinců ze stávajícího břehového porostu.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

nelesní pozemky

V rámci této části PP jsou vymezeny dvě dílčí plochy: koryto Orlice a vlastní rameno s břehovými porosty (dílčí plocha 1 o rozloze 1,46 ha). Pro koryto Orlice nejsou žádné zásahy z hlediska ochrany přírody navrhovány. Níže jsou uvedeny zásahy pro rameno, které lze označit za běžnou údržbu nebo opatření. Opatřením nejpotřebnějším však je celková revitalizace ramene, spočívající především v selektivním odstranění sedimentu.

doporučený zásah	**naléha-vost**	**termín provedení**	**interval provádění**
Částečná redukce břehových porostů. Cílem opatření je především zlepšení světelných podmínek pro rdest dlouholistý. Dojde také ke snížení množství opadu a zanášení ramene. Dřeviny ke skácení budou vybírány s garantem záchranného programu o rdest.	2	listopad – březen	jednou za 10 let
Mechanická ochrana rdestu dlouholistého proti okusu kachnami (instalace, údržba). Je nutné, aby opatření prováděl garant záchranného programu pro rdest nebo osoba dostatečně proškolená a zkušená.	1	Ve vegetačním období, cca od června do října, případně celoročně. Podle	Každoročně, podle vyhodnocení potřeby tohoto opatření.

Způsob ochrany (např. tkanina, drátěné koše nebo jiný inovativní způsob) bude zvolen na základě zkušeností garanta záchranného programu. Dosavadní zkušenosti ukazují, že dosud použité způsoby vyžadují kontrolu a údržbu několikrát do roka.		vyhodnocení dosavadních zkušeností.	

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo PP je vyhlašované, ale v případě lokality lramene u Stříbrného rybníka žádná plocha vyhlašovaného ochranného pásma nenavazuje. V ochranném pásmu PP je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody k činnostem a zásahům, jež jsou stanoveny v § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Protože se jedná o nově vyhlašovanou PP, bude nutné ji v terénu vyznačit. Plán péče navrhuje umístění čtyř hraničních cedulí na přístupové cesty a některé lomové body. Nepředpokládá se provedení pruhového značení na dřevinách.Tato část je vyhlášena z větší části na celé parcely. Žádoucí je ale zaměření hranic a lomových bodů na parcele 1063/1 v k.ú. Slezské Předměstí představující tok Orlice.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Po vyhlášení ZCHÚ bude třeba provést zápis ochrany pozemků do evidence katastru nemovitostí.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území PP, zejména oblast spojené Orlice, je poměrně hojně využívána za účelem rekreačního a sportovního vyžití. Dosud provozované aktivity lze označit vesměs za "měkké" formy rekreačního využití, které nemají na území významnější negativní vliv. Přesto pro rekreační a sportovní využití je vhodné nastavovat určitá pravidla. Nejzásadnější činnosti, které nejsou na území PP žádoucí, jsou jmenovány v hlavní části plánu péče o PP.

V případě lokality Rameno u Stříbrného rybníka je navíc důrazně doporučeno **úplné vyloučení sporotvního rybolovu**. Rybolov je zde bohužel doprovázen činnostmi a vandalismem, který má pro rdest dlouholistý výrazně negativní důsledky. Rybolov by měl být **omezen i na druhotné lokalitě rdestu na Kašparově jezeře** u Slezského Předměstí. Zde je vyloučen v současnosti pouze na úseku cca 20 m od zaústění ramene do Orlice. Tento úsek byl měl být zvětšen na minimálně 50 m. Dále je důrazně doporučeno na žádnou z lokality nevysazovat amura bílého. Obě ramena jsou sice spodním koncem napojena na Orlici, ale je proti smyslu ochrany obou lokalit populaci amura více posilovat.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

U lokality je instalován panel, informující o přírodovědeckém významu lokality a některých opatřeních provedených v minulosti. Území je možné využívat k přírodovědeckým exkurzím a ekologicko-výchovným akcím.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Díky průzkumům provedených v roce 2014 a předchozích letech je úroveň poznání současného stavu živé přírody lokality velmi dobrá. Rdest dlouholistý a některé parametry prostředí jsou navíc od roku 2005 soustavně každoročně monitorovány a údaje jsou zpracovány do každoroční zprávy. Další průzkumy, které je vhodné realizovat pro celé území PP, jsou popsány v hlavní části plánu péče.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	**Orientační náklady za rok (Kč)**	**Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)**
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Výroba a instalace 4 ks hraničních cedulí se státním znakem (3200 Kč/ks)	----------	12800
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem	----------	**12800**
Opakované zásahy		
Ochrana rdestu dlouholistého proti okusu kachnami. Předpokládaná cena je jen hrubým odhadem. Rovněž potřeba i způsob opatření mohou být každý rok vyhodnoceny jinak.	15000	150000
Částečná redukce břehových porostů. Předpokládaná periodicita zásahu jednou za 10 let. Množství a výběr dřevin musí být proveden s garantem záchranného programu o rdest, proto jsou náklady jen orientační.	10000	10000
Opakované zásahy celkem		160000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	----------	**172800**

Ceny vycházejí z ceníku AOPK ČR pro rok 2015.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Demek J. (ed.) (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Praha, Academia.

Doležal J. (2013): Botanické posouzení Přechodně chráněné plochy Rameno u Stříbrného rybníku. Ms., depon. in archiv autora.

Faltysová H., Mackovčin P., Sedláček M. et al. (2002): Královéhradecko. In. Mackovčin P. et Sedláček M. (eds): Chráněná území ČR, svazek V. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

Farkač J., Král D. et Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Gerža M. (2014a): Biotopy vybrané části evropsky významné lokality Orlice a Labe. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Gerža M. (2014b): Floristický průzkum vybrané části evropsky významné lokality Orlice a Labe. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Gerža M. (2014c): Návrh na vymezení zvláště chráněných území v evropsky významné lokalitě Orlice a Labe. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Gerža M. (2015): Plán péče o přírodní památku Orlice na období 2016-2025. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Grulich V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. Preslia 84: 631–645.

Hakenová M. (2011): Historické změny spojené Orlice za posledních 200 let a hodnocení současného stavu vodního toku. Ms. Dipl. práce, depon. in Univerzita Palackého, Přír. fak., katedra geografie, Olomouc.

Hutník V. et Gerža M. (2014): Ornitologický průzkum v části evropsky významné lokality Orlice a Labe (stav v roce 2014). Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. (eds.) (2010): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Janečková A. et Číp D. (2010): Průzkum fauny se zaměřením na denní motýly, vážky, obojživelníky, plazy a ptáky na území PCHP Rameno u Stříbrného rybníka. Ms., depon. in archiv autora.

Jurajda P., Adámek Z., Janáč M. et Valová Z. (2010): Ichtyologický průzkum slepého ramene Orlice – PCHP Rameno u Stříbrného rybníka. Ms., depon. in Ústav biologie obratlovců Akademie věd ČR v.v.i., Oddělení ekologie ryb, Brno.

Kopecký T. (2014): Zpráva z průzkumu brouků (*Coleoptera*) vymezeného úseku dolního toku řeky Orlice a Tiché Orlice v Královéhradeckém kraji. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Lemberk V. (2014): EVL Orlice a Labe – část v Královéhradeckém kraji. OBOJŽIVELNÍCI A PLAZI (2014). Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Ležíková K. (2010): Dynamika fluviálních procesů v nivě spojené Orlice. Ms., bakalářská práce, depon. in Masarykova univerzita, Přír. fakulta, Geografický ústav, Brno.

Ležíková K. (2012): Současný stav lokalit odškrcených a odstavených meandrů Orlice. Ms., Dipl. práce, depon. in Masarykova univerzita, Přír. fakulta, Geografický ústav, Brno.

Mikát M. et Benda D. (2014): Vážky EVL Orlice a Labe. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

Plesník J., Hanzal V. et Brejšková L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. List of threatened species in the Czech Republic. Vertebrates. AOPK ČR, Praha.

Prausová R., Rybka V., Adamec L., Husák Š. et Rydlo J. (2003): Záchranný program pro rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus* WULFEN) v České republice. Ms., depon. in Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Prausová R. et al.: Záchranný program pro rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus* WULFEN). Zprávy z projektu za roky 2005, 2013 a 2015. Ms., depon. in Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1 – 79.

Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1 : 500 000. Geografický ústav ČSAV, Brno.

Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In Hejný S., Slavík B. [eds.] (1988): Květena České socialistické republiky 1: 103–121, Academia, Praha.

Šindlar s.r.o., kolektiv autorů (2009): Studie proveditelnosti revitalizačních opatření a zprůchodnění migračních překážek na vodních. In Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe.

Vlček V. et al. (1984): Vodní toky a nádrže. Academia, Praha.

Zámečník J. (2014): Průzkum denních motýlů na vybrané části evropsky významné lokality Orlice a Labe. Ms., depon. in KÚ Královéhradeckého kraje, Odbor. živ. prostředí a zemědělství, Hradec Králové.

Internetové zdroje

AOPK ČR. NDOP (nálezová databáze ochrany přírody). on-line databáze; portal.nature.cz.

AOPK ČR. Monitoring, URL: http://www.biomonitoring.cz/

Český ústav zeměměřičský a katastrální, Nahlížení do katastru nemovitostí, URL: http://nahlizenidokn.cuzk.cz/

CENIA, Národní inventarizace kontaminovaných míst, historické letecké ortofotosnímky URL: http://kontaminace.cenia.cz/).

Mapový server Mapy.cz, URL: http://www.mapy.cz/

Povodí Labe, státní podnik. URL: http://www.pla.cz/

Univerzita Hradeck Králové, internetové stránky k projektu. URL: http://www.rdestdlouholisty.cz/cs

VÚV T.G.Masaryka, Digitální báze vodohospodářských dat URL: http://www.dibavod.cz.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČRS – Český rybářský svaz
DP – dílčí plocha
IUCN – International Union for Conservation of Nature (Světový svaz ochrany přírody)
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NDOP – nálezová databáze ochrany přírody
OP – ochranné pásmo

OOP – orgán ochrany přírody
PCHP – přechodně chráněná plocha
PP – přírodní památka
ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Zhotovitel plánu péče

Mgr. Michal Gerža
Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických horách
e-mail: gerzamichal@centrum.cz, tel. 776 829 741
IČO: 72804602

Některé informace a podklady poskytly Romana Prausová, Barbora Čepelová a Marcela Hausvaterová. Za to jim patří můj dík.

5. Obsah

1		Základní údaje o zvláště chráněném území	2
	1.1	Základní identifikační údaje	2
	1.2	Údaje o lokalizaci území	2
	1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
	1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma	3
	1.5	Překryv území s jinými chráněnými územími	3
	1.6	Kategorie IUCN	3
	1.7	Předmět ochrany ZCHÚ	3
	1.7.1	Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
	1.7.2	Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
	1.8	Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	5
	1.9	Cíl ochrany	5
2		Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
	2.1	Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
	2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	14
	2.3	Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	18
	2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	19
	2.4.1	Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	19
	2.4.2	Základní údaje o nelesních pozemcích	20
	2.5	Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup	20
	2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	22
3		Plán zásahů a opatření	23
	3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	23
	3.1.1	Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	23
	3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	24
	3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	24
	3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	24
	3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	25
	3.5	Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	25
	3.6	Návrhy na vzdělávací využití území	26
	3.7	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	26
4		Závěrečné údaje	26
	4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	26
	4.2	Použité podklady a zdroje informací	27
	4.3	Seznam používaných zkratek	28
	4.4	Zhotovitel plánu péče	28

Přehled příloh

Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**
Příloha M2 - **Katastrální mapa**
Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**